

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 83.

Z KRAKOWA DNIA 15 PAZDZIERNIKA 1826 ROKU W NIEDZIELE.

Z Moskwy d. 30 Sierpnia d. K.
(z Ruskiego Inwalida.)

Najjaśnieysi Cesarstwo Ichmość, J. C. M. Następca Tronu i Wielkie Książniczki Marya i Olga Mikołaiwny, dnia 23 b. m. razyli przeiechać do daczy Hrabianki Orłowny-Czesmeńskiej.

Ich Cesarskie Mości znajdujg się w pożądanym stanie zdrowia.

Dnia dzisieyszego Najjaśnieyszy Cesarz Jegomość raczył oglądać Moskiewski korpus kadecki i oddział sierot wojskowych. Obate zakłady zasłużyły na Wysoką Jego Cesarzskiej Mości pochwałę.

Mowa miana przy wejściu do Kościoła Wniebowzięcia, na Świętą Koronacyją i Namaszczenie Najjaśnieyszego Cesarza Mkołaja Pawłowicza, Samowładcy Wszereh Rosyy, przez Członka Synodu Filareta, Arcybiskupa Moskiewskiego, dnia 22 Sierpnia 1826 roku.

“Nayprawowiernieyszy Monarcho! Spełnia się nakoniec oczekiwanie Rosyy. Jużes u drzwi Świątyni, w którey od wieków zachowane jest dla Ciebie, Twe dziedziczne poświęcenie.

“Niecierpliwość życzeń wiernych podanych odważyłaby się zapytać: dla czegoś odwlekał? ieślibyśmy nie wiedzieli, że, iak obecne uroczyste przyyście Twoje jest nam radością, tak i poprzednicza zwłoka Twoja była dla nas dobrodzieystwem. Nie spieszyłeś obawi nam Swoiey sławy, dla tego, żeś spieszył ugruntować nasze bezpieczeństwo. Ty przychodzisz nakoniec, iako Monarcha, nietylko odziedziczonego przez Ciebie, lecz i przez Ciebie zbawionego Państwa.

“Nie wzruszają przy tem ducha Twoiego dolegliwe przypomnienia? — Niech nie będzie. — Hłagodny Dawid miał Joaba i Se-meia (3 Król: 11. 5—8) nie dziw, że miał ich i Alexander Błogosławiony. Za panowania Dawida rozkrzewiły się te chwasty, a następcy jego dostało się oczyszczać z nich ziemię Izraela: cóż więc, jeżeli i Następcy Alexandra przypadł ten los Salomona? — Trudny początek panowania, tem rychley pokazanie narodowi, czym Bóg udarował go w Salomonie.

“Nic, nic niechay nie przeszkadza świętey radości Twoiey i naszey! Król rozradnie się w Panu. Synowie Syonu rozradnią się w Królu swoim. I zacznie całe mnóstwo

chwalić Boga; błogosławiony postępuj Królu w imię Pańskie! Powszechna radość, zapalając serca, niech utworzy z nich jedno kądziło przed Bogiem, aby wzniesć wonność Twojego serca, niech zniździe błoga opieka Króla królujących na Ciebie i Twoje Państwo.

„Wniydz od Boga wybrany, i od Boga na Następcę przeznaczony, Cesarzu Panie; znamionami wielkości przyoblecz przymioty prawdziwej wielkości. Najswiętsze Namaszczenie niech zapieczętuje to wszystko, oświeceniem wewnętrznem i widocznem, długotrwałem i wiecznem.”

— Dnia 5 Września. —

(Z Dziennika Petersburskiego.)

Dnia 31 z. m. N. Cesarz zwiedził tutejszy lazaret wojskowy, i raczył oświadczyć zadowolenie swoje za porządek panującej w tym zakładzie i sposób opatrywania chorych.

Dnia 2 b. m. była w teatrze Petrowskim wielka maskarada, która NN. Cesarz i Cesarzowa, J. C. Moście Wielki Xiążę Michał i Wielka Xiężna Helena, oraz J. K. M. Xiążę Pruski Karol, obecnością swoją zaszczytili. NN. Cesarstwo bawili od godziny wpół do 9tej blisko do 11stej. Znajdowało się tam blisko 5000 osób znakomitej szlachty i znaczniejszych kupców. Zdawało się, iż tam potoczyło się wszystko, co Europa i Azya mają pięknego, bogatego i wspaniałego.

Dnia 3 b. m. o godzinie 8 zrana odprawił się na równinie Chodyńskiej wielki popis oddziału gwardyi i pierwszej dywizyi grenadyerów. N. Cesarz był na tym popisie, który również NN. Cesarzowe obecnością swoją zaszczytyły. O godzinie 4tej stan kupiecki tutejszy dał wielką ucztę dla wszystkich Generałów, officerów gwardyi i wyższych officerów wojska. N. Cesarz raczył znajdo-

wać się na tej uczcie, na którą także Posłowie zagraniczni i wszyscy członkowie ciała dyplomatycznego byli zaproszeni. Dwa osobne stoły przeznaczono dla podofficerów i żołnierzy oddziału gwardyi.

Z Petersburga d. 6 Września d. K.

(Z Gazety Senackiej.)

Przez Najwyższe dyplomata, datowane w Moskwie dnia 22 Sierpnia, najłaskawiej udarowani bzylantowa ozdobą orderu S. Anny 1szej klasy: Radca tajny, Senator Dubieński; Radca tajny, Gubernator Cywilny Jarosławski Bezobrazow; Radca tajny Drużynin; Rzeczywisty Radca Stanu Rosenberg; Rzeczywisty Radca Stanu Bibikow; Rzeczywisty Radca Stanu Wronczenko; Rzeczywisty Radca Stanu, Gubernator Cywilny Inflancki Duhamel; Rzeczywisty Radca Stanu Kontenius, członek komitetu opieki kolonistów w krajach Rossyi południowych.

Najłaskawiej mianowani Kawalerami orderu S. Anny 1szej klasy: Konradmiral Hamelton, Konradmiral Moczakow, Konradmiral Ratmanow; Rzeczywisty Radca Stanu, Dyrektor departamentu gospodarskiego Ministerium spraw wewnętrznych Stoh; Rzeczywisty Radca Stanu, Gubernator Cywilny Pskowski Aderkas; Oberberghauptman rangi 4tej klasy, Gubernator Cywilny Tomski Frołow; Rzeczywisty Radca Stanu, Gubernator Cywilny Tobelski Bantysz-Kamieński; Rzeczywisty Radca Stanu, Gubernator Cywilny Archanielski Hanskau; Rzeczywisty Radca Stanu Hołyński; Rzeczywisty Szambelan, Marszałek Gubernialny Pskowski Wasilczykow.

Najłaskawiej mianowani Kawalerami orderu S. Włodzimierza 2giej klasy wielkiego krzyża: Radca tajny, Senator Kazadaiew; Rzeczywisty Radca Stanu Bahożyn, zarządzający kantorem banku handlowego w Moskwie; Rzeczywisty Radca Stanu Batanow, zarzą-

działający także kantorem i obwodem celnym w Rydze.

Kawalerami tegoż orderu i klasy: Radca tajny, Dyrektor policyi wykonawczej Szter; Viceadmirał Pustoszkın; rangi 4tej klasy Ichnatiew, jenerałny Kommissarz wojskowy floty; Kontradmirał Rożnow; Konradmirał Byczewski 1, naczelnik floty w Sewastopolu; Prokurator Rządzącego Senatu Kaysarow; Rzeczywisty Radca Stanu, Gubernator Cywilny Orenburgski Nielidow; Radca Stanu, Gubernator Cywilny Permski Tiuflaiew.

Przez Naywyższy Ukaz do Rządzącego Senatu, datowany w Moskwie dnia 22go Sierpnia: Rzeczywisty Radca tajny Kizę Kollcow-Mosalski, najłaskawiej mianowany Wielkim Mistrzem Dworu i ma zostawać w Moskwie, na zdarzenie bawienia Nayiaśniejszego Dworu w tej stolicy.

— Dnia 10. —

(Z Dziennika Petersburgskiego.)

N. Cesarz raczył wydać następujący Ukaz Senatu rządzącego.

Uznawszy za rzecz przyzwoitą utworzyć Ministerstwo do zawiadowania sprawami w tem wszystkiem, co należy do Dworu, wspólnie z sprawami wydziału dóbr korony i gabinetowemi, pod tytułem Ministerstwa Dworu Cesarskiego, którego urządzenie tu załącza się, mianowaliśmy Ministrem naszego Dworu, Jenerała Adjutanta Xiążęcia Wołkońskiego, Jenerała piechoty.

(podpisano) MIKOŁAJ.

W Moskwie dnia 22 Sierpnia 1826.

Urządzenie Ministerstwa Dworu Cesarskiego.

§. 1. Minister Dworu Cesarskiego jest naczelnikiem tego wszystkiego, co należy do Dworu i Dyrekcyi teatrów; jest razem Ministrem dóbr korony i dyrektorem gabinetu.

§. 2. Minister Dworu Cesarskiego stale bezpośrednio pod rozkazami Cesarza, a zatem samemu Cesarzowi zdać sprawę z swojego zarządu, i od Niego rozkazy odbierać; żadna inna administracyja nie ma prawa wymagać sprawy z jego czynności, ani wydawać mu rozkazów w tej mierze.

§. 3. Wszystkie ukazy i rozkazy ustne Cesarza, dotyczące się Dworu, dyrekcyi teatrów, wydziału dóbr korony i gabinetu, przesyłane są wyłącznie przez Ministra Dworu Cesarskiego, i administracyje te nie powinny ich odbierać od kogo bądź innego.

§. 4. Minister Dworu Cesarskiego przedstawia prosto Jego Cesarskiej Mości interesy swojego Ministerstwa, które Naywyższej decyzyi wymagają, a sam decyduje względem innych na mocy udzieloney mu władzy.

§. 5. Naczelnicy wszystkich Kantorów i tego co należy do Dworu, zdają przez raporty sprawę z interesów Ministrowi Dworu Cesarskiego, i odbierają decyzyję w kształcie rozkazów.

§. 6. Minister Dworu Cesarskiego do sprawowania interesów Dworu, ma osobną kancelaryję, która się nazywać będzie kancelaryją Ministerstwa Dworu Cesarskiego.

§. 7. Dyrektor tej kancelaryi będzie mianowany i uwolniony od obowiązków przez Ukaz Cesarza; Minister ma prawo przyjmować innych Urzędników i ich uwalniać od obowiązków.

Na oryginalne podpisano własnoręcznie przez Cesarza: Ma być tak.

MIKOŁAJ.

W Moskwie dnia 22 Sierpnia 1826 r.

Ukaz N. pana do Szefa Sztabu Generalnego.

Na dowód Mojej życzliwości i wdzięczności dla wojsk Rossyyskich, rozkazuję:

1) Podofficerowie i żołnierze, którzy do dzisiejszego dnia służyli z zaszczytem w gwardyi lat 20, a w woysku i załogach lat 22, otrzymają uwolnienie od służby, stosownie do przepisów tyczących się dymissy podofficerów i żołnierzy, którzy swój czas wysłużyli.

2) Ci, którzy zechcą pozostać w służbie, otrzymują nie tylko półroczny żołd więcej, do czego mieliby prawo po wysłużeniu lat 22 w gwardyi, a lat 25 w woysku, ale nadto podwoyny żołd, włączając żołdu powiększenie.

3) Powyżsi podofficerowie i żołnierze, wysłużywszy lat 5, otrzymają więcej w artykule 2gim wzmiankowaną płacę, jako pensją, oprócz żołdu, a gdy dla choroby lub ran z woyska wyjdą, pobierać będą żołd i pensją, oprócz pensyi, iakieby niektórzy z nich pobierać mogli za znaki honorowe orderu woyskowego i S. Anny.

Polecam WPanu uczynić rozporządzenia potrzebne do bezpośredniego wykonania niniejszego, i do ogłoszenia ich woysku,
(podpisano) MIKOŁAJ.

W Moskwie dnia 22 Sierpnia 1826 r.

Innym Ukazem tej samej daty raczył N. Pan rozkazać Szefowi Sztabu jeneralnego wydanie sukna na uniformy, pantalony i surduty wszystkim officerom niższym od stopnia Majora, w piechocie liniowej, w batalionach saperów i pionierów, w artylleryi pieszej liniowej i garnizonowej, w batalionach i kompaniach rzemieślniczych, niemniej officerom Kadrów pułkowych po garnizonach, batalionom i kompaniom policyjnym. — Połowa officerów Kadrów pułkowych huzarskich w woysku otrzyma nadto oprócz sukna na dolmany, futra i płaszcze, wszystkie ozdoby i inne potrzeby uniformowe.

Kiężna Zajączkowa, wdowa po Namieśniku Królestwa Polskiego, i Hrabina Zamoyńska, małżonka Prezesa Senatu Królestwa Polskiego, zostały mianowane Damami honorowymi NN. Cesarzowych.

Przez Najwyższy Ukaz pod dniem 22 Sierpnia, mianowanemi są Szambelanami, dotąd Kamerjunkrowie: Chrapowicki, Vice-Gubernator Moskiewski; Alexander Sabahin, Konstanty Rzewski, i Alexander Polikarpow, wszyscy trzej 5tey klasy; Radca Stanu Barszczów, należący do stołu Prokuratora 3 Departamentu Rządzącego Senatu, i Radca Stanu Chruszczow, należący do ekspedycyi budowania Kremla.

Dymissionowany Sztabs Rotmistrz Kawalergardów Rachmanow, Assessor kollegialny Mielhunow, należący do gabinetu J. C. Mości; Protokółista Zinowiew, należący do kollegium spraw zagranicznych, i Radca honorowy Chitrow, należący do Ministerium skarbu, mianowani są Kamerjunkrami.

Panny: Xiężniczka Golicynówna, synowica Xięcia Golicyna, Rzeczywistego Radcy tajnego, naczelnie zarządzającego wydziałem pocztowym; Marya Obreskówna, Katarzyna Chitrowna, Katarzyna Ozierówna, i Elżbieta Wasilczykówna, córka Jenerała Majora, mianowane są Pannami honorowymi NN. Cesarzowych.

Dnia 2go Września zgromadzenie Kucpów tutejszej stolicy, w dawniejszym pałacu Bezbordków, dało świetną maskaradę, na której znajdowali się JW. Gubernator jeneralny woyskowy i wielka liczba osób znakomitych. Około północy toasty, za zdrowie Najjaśniejszych Cesarza i Cesarzowej, oraz całego Najjaśniejszego Domu Cesarzowskiego, zostały wniesione i spełnione z zapalem. Szczera radość i najlepszy porzą-

dek panowały w tey rozkoszney uczcie, która się do późney noy przeciągnęła. Mało się na niey znajdować około 6000 osób.

Z Paryża d. 30 Września.

P. Canning odiedzie w przyszłym tygodniu ztąd do Londynu. Poseł Ziednoczonych Stanów północney Ameryki daie dziś dla niego, Ministrów naszych i Posłów zagranicznych obiad.

Delfin przybył dnia 27 do Metz.

Admirał Angielski Cockburn (który iak wiadomo zawiózł Napoleona na wyspę S. Heleny) przybył dnia 21 b. m. na pięknym statku do Dunkierki. Mówią, iż ten Admirał widzieć chce roboty około szlusu nad wysepem piasku, a mianowicie iak dalece wyrucane przez te szlusy masy wody działać będą na wysep piasku przed tym portem. Wiadomo, iż port Dunkierki zawsze Anglii interessuje.

Haitańscy Kommissarze Villevalaix i Inginac wyiechali ztąd dnia 26 b. m. dla odpłynienia z Brest do swej oyczyzny.

Arcybiskup tutejszy powrócił z swej podróży do Szwajcaryi do stolicy tutejszey, i dowiedział się z smutkiem, że śmierć wyrwała mu w tey chwili brata (Hr. Quelen.) Godny ten Prałat w roku zeszłym poniósł podobną stratę za powrotem z Rzymu; utracił ciotkę, Panią Hocquart, która była dla niego drogą matką.

Były Przes Stanów Portugalskich, Augustyn Joz: Freyre, przybył tu z Szwajcaryi, i zaraz przed Posłem swojego Monarchy wykonał przysięgę na konstytucyją, i razem w imieniu Kommandora Joz: Fr: Brancamp, który bawi ieszcze w Szwajcaryi, i upoważnił go do tego.

Policyją zabrała popiersia Bonapartego, które tu na Bulewardzie po Złp. 2 gr. 24ry sprzedawano.

Sąd karny wydał dnia 27 b. m. wyrok przeciw autorowi, &c. gorszącej Biografii kommissarzy policji Paryzkiej. Guyon, autor, siedzieć musi 9 miesięcy w więzieniu i zapłacić 500 Fr. kary pieniężney; Carpentier, wydawca, 2 miesiące i zapłacić 100 Fr. a Gaudin roznosiciel tego pisma, dni 15 i zapłacić 100 Fr. Wszyscy zaś trzy skazanymi są na zapłacenie kosztów sądowych nieodwołując się ieden do drugiego.

Ajent handlowy Francuzki w Kolumbii został przez tameczny rząd uznany, a zatem okrętom Kolumbijskim wkrótce dozwolony zostanie przystęp do portów Francuzkich.

Podług urzędowego rapportu Admirała Sachturysa o morskiej bitwie pod Samos, niemiała ona innego wypadku, iak że flotta Turecką uciekła, i palny statek Kanarysa pozbawił ją iedney szalupy.

Z Rzymu d. 22 Września.

Oyciec Sty mianował następujących Nuncyuszów, których dotyczące się Dwory przyjęły: W Wiedniu Spinola, w Paryżu Lambruschini, w Madrycie Tiberi, w Lizbonie Giustiniani, w Minchen Arganteau, w Szwajcaryi Ostini, w Neapolu Amat di Santo Filippo. Do Nderlandów ieszcze nie nastąpiło mianowanie.

W Palermo zrobili więźnie spisek, który gdyby się był udał, byłby wielkie na miasto ściągął nieszczęście: chcieli dnia 8 Września wywalić część muru, uwolnić się, i powymordowaniu pierwszych urzędników, obładowawszy się zdobyczą, uciec. Lecz ieden z spółników odkrył dnia 4 ten zamach. Więzienia zostały przeyrzane i znaleziono kilkanaście paczek prochu. W mieście uwięziono z tego powodu kilkanaście osób.

Z Madrytu d. 19 Września.

Dwór opuści dnia 25 b. m. San Ilde-

konso. Król od nastania wlotnej pory, cierpi znowu boleści podagry.

Jenerałowie kapitan prowincy odebrali rozkaz, aby podwładnym swoim nie wydawali paszportów do Madrytu.

Z Badajoz nastąpiła nowa ucieczka wojsk. Jenerał kapitan Galicyi doniósł rządowi, że w tej prowincyi zachodzi nader niebezpieczne poruszenie, i że jeśli rząd nie przyśle nowego wojska i dla dawnego żołd zaległy, nie ręczy za spokoyność.

Ministryum zgromadziło się już cztery razy i nawet Rada stanu była na toż po dwa razy zaproszoną, dla naradzenia się, czyli Margr. de Suza ma być jako Portugalski Poseł przyjęty.

Z Lizbony d. 17 Września.

Policya wezwała okólnikiem wszystkie urzędy, aby iey doniosły, czyli zaprzysiężenie konstytucyi wszędzie odbyło się należycie.

Rejentka otrzymała wiele adressów z powinszowaniami z powodu zaprowadzenia konstytucyi, i rozkazała przyspieszyć rozpoznanie spraw spiskowych. Rząd jest nader czynnym w utrzymaniu spokoyności i w różnych miejscach oddalił urzędników, którzy opieszalemi byli w utrzymaniu porządku i posłuszeństwa konstytucyi. Jakoż z prowincy nadchodzą zaspokajające doniesienia.

Podług listów z Wiednia pod dniem 17 Sierpnia Infant Michał znajduje się zupełnie zdrowy.

Z Oporto donoszą pod dniem 5 b. m. że tam codziennie przybyszą obywatele Portugalscy, którzy pod rządem przeszłym opuścili oyczyznę.

Z Londynu d. 26 Września.

Odi narzyci Posłów w Lizbonie i Madrycie, również iak do Hr. Ławetopol od P.

Canninga nadeszły pisma. — Jedna z Gazet tutejszych uznaie być podobieństwem, że P. Canning starać się będzie podczas swej w Paryżu bytności zawrzeć traktat handlowy na zasadzie wzajemności.

Droga pod Tamizą robiona jest z pośpiechem: 36 robotników postępują co tydzień 13 do 18 stop, i doszli już do 200 stop wgląb ziemi.

Okręt Tetida, który przed kilku dniami powrócił z morza Spokoynego do Plimuttu, nie znalazł na wyspie Mocho, gdzie nabrał świeżej wody, iak tylko iednego mieszkańca, którego nazwać można drugim Robinsonem. Jest to Angielski marynarz, nazwiskiem Józef Richardson, rodem z Adington w Hrabstwie Kentskim, który już 3 lata na tej pustyni gości, i na żądanie był na nią wysadzony. Wyspa ta ma około 13 mil niemieckich obwodu, leży około mil 13 od brzegu Chili pod 39 stopniem szerokości południowej. Koni i świń znajdowało się tam mnóstwo. Richardson założył dwa ogrody i z ich płodów, iako też polowania żyje. Gołębie łapie z niewielką pracą, a świnię szczuwa psami. Z ognistej broni nie posiada iak tylko iedną starą ruśnicę. Przed dziewięciu miesiącami Indyjanie, którzy o nim słyszeli, wysadzili na tę wyspę dwie dziewczyny, z których Richardson pojął iedną za żonę i zrobił ją Królową wyspy, a drugą swoją kucharką. Porucznik dowodzący okrętem Tetidy opatrzył go w Biblię i kantyczki, ale nie mógł go nakłonić do opuszczenia tej pustyni. Zatrudniony on teraz jest wystawieniem zamku dla zasłonięcia się przeciw napadawie Indyjanie. Do pomnożenia iego poddanych nie było żadnego widoku.

Będące w projekcie dzieło połączenia obu Oceanów przez kanał przez środkową

Amerykę, skróci drogę skoro uskutecznione zostanie o 1080 mil niemieckich.

Gazeta Goniec z powodu zaszłych zdarzeń na Rossyjskiej z Persyją granicy tak pisze: "Lękamy się, aby wypadek zaszłych tam nieprzyjacielskich kroków nie był dla Persyi szkodliwy, i aby Rossyja nie użyła tego powodu do powiększenia olbrzymiej swej potęgi, przyłączeniem sobie jednej lub dwóch nagranicznych prowincy, dla zabezpieczenia się na przyszłość od podobnych napadów. Niewiadomo nam jakie nastąpią układy, ale to wiemy, że Cesarz Mikołaj chce utrzymać pokój i żadnego nie przedsięwzięcie kroku, któryby w najdalejszej przyszłości przerwać mógł spokojność. Ta pewność jest więcej zaręczającą, niżeli mayuroczystsze traktaty.,"

— Dnia 30. —

We środę poszły pisma do P. Canning, z wczoraj od naszego Posła w Niderlandach. — Dnia 27 Posłowie Rossyjski i Hiszpański mieli narady w wydziale spraw zagranicznych.

P. Brown został Lordem Prezydentem Londynu obrany.

Gazety nasze wydziwić się nie mogą, iż Dostrzegacz Wschodni, pismo jawnie nieprzyjacieńskie sprawie Greków, zostawać może pod szczególniejszą protekcją Konsula jeneralnego Francuzkiego.

Wczoray rozeszła się tu pogłoska, że Lord Cochran przybył do Napoli di Romania. Za pokazaniem się jego parowych okrętów pod Cagliari, wszystkie władze znajdowały się w poruszeniu, zwłaszcza, iż przed kilku dniami nadeszła z Turynu wiadomość, że wedle nadeszłego doniesienia od Sardyńskiego Posła, Neapolitański Jenerał Pepe gotuje w Londynie wyprawę do uderzenia na Sycylię. Wszystkie strażę zostały powięk-

szone, działa twierdzy przeciw okrętowi wykierowane, a bramy o godzinie 8 z wieczora zamknięto.

Ostatnie listy i inne przedmioty dla Lorda Cochran przeznaczone, zostały z Marsylii na okręcie do Tessaloniki przesłane.

P. Eynard pisał z Genewy nietylko do Kcia Dalberg, Spaniolakis, ale i do Pułkownika Stanhope, z przedstawieniem, że Grecyja bez nowej pożyczki uratowaną być nie może. Gazeta Times dodaje: jest to myśl chwalebna, ale nie do uskutecznienia.

Kapitan Mondel, którego okręt Monarcha z Liverpoolu z bogatym ładunkiem z powodu przestąpienia zamknięcia rzeki Plata przez eskadrę Brazylijską w Montevideo był skonfiskowany i do Rio-Janeiro prowadzony, opanował w drodze 25 Brazylińczyków, wraz z dowódcą i z ładunkiem swoim szczęśliwie do Liverpodlu powrócił.

Między eskadrami Brazylijską i Buenos-Ayres zayść miała druga potyczka morska, w której ostatnia była znowu zwycięzczą.

W pobliżności Klinton w Kanadzie odkryte niedawno zostało źródło, które rzadki okazuje widok. Wytryską ze skały i stanowią wielki basen, który w zimie bynajmniej nie zamarza, w lecie zaś okryty jest lodem, tak jak mamy tego przykłady w skałach Węgierskich.

Z Nowegojorku d. 22 Sierpnia.

Dnia 22 Czerwca otworzony został Kongres w Panama. Peruwiański Posel, P. Vidaura, miał w nim mowę o przedmiotach jego obrad.

Wchodowym portem do nowej Rzeczypospolitey Boliwii będzie Cobija, któremu nadane bydz ma nazwisko Puerto de la Mar, na pamiątkę Wielkiego Marszałka de la Mar, który przyłożył się do zwycięstwa pod Ayacucho.

Niektóre pisma głoszą, że Boliwar dnia 27 b. m. powróci do Bogota.

P. Anderson, jeden z wysłanych przez Zjednoczone Stany na Kongres do Panama deputowanych umarł w Kartagenie.

Z Sultanii (w Persyi) d. 28 Lipca.

Zniknęła nadzieja utrzymania pokoju: Poseł Rossyyski Xżę Mężyków odiechał zład dziś rano. Znaczna siła Perska, dla wsparcia powstańców Tulisz, wtargnęła do Rossyi. Na iey czele zaayduie się Xżę Abbas Mirza (następca tronu.) Nie do poięcia iak ten Xżę mógł się dać uwieść pochlebstwom kilku chciwych woyny Chandów i Naczelników, gdy wypadek iey nie jest wąpliwy. Rossya posiada w Georgii 50 do 60,000 dobrze ćwiczonego woyska. W Persyi zaś, oprócz nowej gwardyi, są woyska od 1822 r. rezerwone, zbywa im na wszystkich potrzebach i oddawna nie ma żadnego Europeyskiego offitera w służbie Perskiej.

Z Sztokołmu d 26 Września.

Ces. Rossyyski Poseł przy Dworze tutejszym, Hr. Suchtelen, dał onegdaj na obchod koronacyi NN. Cesarza i Cesarzowej Rossyi świetną ucztę.

Feldmarszałek, Hr. Stedingk, oczekiwany jest w połowie przyszłego miesiąca z Moskwy.

Dyrektor tutejszego zakładu chorob bydłych, P. Norling, za staranność w przydzumieniu choroby bydła, która niedawno w wielu naszych prowincyjach panowała, otrzymał brylantami wysadzony order Wazy.

Nadeyda tu wkrótce różne starożytności Egipskie, które Konsul nasz w Alexandryi, P. Anastazy, do Królewskiego Muzeum przesyła.

Z Kopenhagi d. 30 Września.

Dnia 26 b. m. przybyli tu z Szwecyi Xżę Moskoy (syn straconego Marszałka Ney) i Xżę Elchingi, którzy na okręcie parowym Kaledonia do Kiel odpłynęli.

Stoiące kilkanaście dni na przedporciu naszym 3 Rossyyskie barki odpłynęły onegdaj w kierunku na północ.

Dnia 14 b. m. umarł w Fredericia 110 letni starzec, nazwiskiem Abel, który urodził się w r. 1716 w Berlinie. Ożenił się dopiero w 68 roku życia i był oycem 4 dzieci, z których dwoje zostało przy życiu.

Na dowód iak znaczny prowadzony jest w Danii handel kośćmi, przywodzi iedno z pism tutejszych, że ieden kupiec Born w Corsoer wysłał z kraiu w przeciągu 3 ostatnich lat 50 ładunków kości. Twierdzą, iż handel ten przynosi kraiovi rocznie najmniej 150 do 200,000 talarów.

Z Zante d. 1 Września.

(Przez Ankonę.)

Pułkownik Fabvier wypędził Turków z Aten i związek między Argos i Napoli di Romania przywrócił.

Dnia 12 b. m. zebrać się ma w Morei Zgromadzenie narodowe, i wszyscy pragną, aby Lord Cochran mógł znajdować się na miejscu, o którym iednak niema żadney wiadomości gdzie się zaayduie. Ibrahim Basza znaylue się w Mistra, i miał otrzymać 4000 Arabów w posiłku. O flocie Turckiej od porażki pod Samos nie niesłychać. Kolokotroni zbiera ile tylko może woyska dla uderzenia na woyska Ibrahima Baszy, które obozują pod Trypolizza i Kauřina, i zdaie się, iż uda mu się ten zamysł, bo rozrzuconych teraz Mużulmanów łatwo pobić można, byle tylko Grecy mieli siłę i panowała pomiędzy nimi iedność.

D O D A T E K

D O N^{ro} 85.

G A Z E T Y K R A K O W S K I E Y

z KRAKOWA DNIA 15 PAŹDZIERNIKA 1826 ROKU w NIEDZIELE.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Raumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na 0°	Therm: czyli stop:zim i ciepła	Higro- metr	Wiatr	Stan Atmosf:	U W A G I.
Paźdz: god: 7	27 4, 543	+11. 2	75	Połud: Ws: Słaby	Słońce z Chmur:	w nocy deszcz. Mgła.
12	" 4, 457	+16. 9	74	" " Sredni	" "	
10. 3	" 4, 061	+17. 8	74	Wschodni Sredni	" "	
9	" 4, 511	+11. 6	75	Połnocny mocny	Pochmurno	
7	27 5, 840	+ 9. 8	75	Zachodni Słaby	Pochmurno	Deszcz.
11. 12	" 6, 458	+12. 0	75	Połud: Słaby	" "	
3	" 6, 403	+12. 0	73	" "	" "	
9	" 7, 983	+10. 2	81	" "	" "	
7	27 7, 573	+ 8. 2	82	Połud: Słaby	Pochmurno	
12. 12	" 7, 873	+13. 2	70	" "	Słońce z Chmur:	
3	" 7, 744	+13. 3	67	Pałnoc: Za: Słaby	Pogoda	
9	" 8, 073	+ 8. 6	81	" "	Chmury	
7	27 8, 089	+ 5. 8	84	Połud: Za: Słaby	Słońce z Chmur:	
13. 12	" 7, 865	+14. 1	70	" Mocny	" "	
3	" 7, 414	+15. 9	65	" "	" "	
9	" 7, 203	+10. 3	81	" Słaby	Pogoda	

J. Steczkowski, Zast: A. O.

— Z Krakową. —

W Y C I A G

Obserwacyi Meteorologicznych z Miesiąca
Września robionych w Obserwatorium Astro-
noiczacm Uniwersytetu Jagiellońskiego
roku 1826.

Naywyższy stan Barom: dnia 16 27. 9. 096

Nayniższy	21 27. 0. 530.
Sredni	27. 5. 7692.
Naywięk: ciepło dnia 5	+ 23. 2.
Naymniejsze	28 + 1. 6.
Srednie	+ 12. 775.
Naywiększa wilgoć dnia 26	85.

Najmniejsza 2 61.
Srednia 73.8.

Dni pogodnych 8. Słońca z Chmurami 9. Pochmurnych 13. Mgły 3. Deszczów 8. Wicher północny 1. Wiatr panujący północno-wschodni i wschodni.

W Krakowie dnia 1 Października 1826 r.

J. Steczkowski, Z. A. O.

Towarzystwo Nauk z Uniwersytetem Jagiellońskim złączone dopełniając obowiązków Statutem wskazanych, i obchodząc uroczystości publicznych Szkół otwarcie, iako też rocznicę zaprowadzenia Konstytucyi od trzech Najjaśniejszych Protektorów walmemu Miastu nadaney; odprawi na dniu 18 m. i r. b. w Amfiteatrze Gmachów Nowodworskich o godzinie dziesiątej przed południem Posiedzenie publiczne w niżej opisanym porządku:

1. JW. Józef Hrabia Żałuski Pułkownik i Adiutant N. Imperatora Wszech Rosyi Króla Polskiego, ozdobiony Orderami Legii honorowej i Krzyża Woyskowego, Członek Towarzystwa Nauk i Jeneralny Kurator Instytutów Naukowych w Rzeczypospolitey Krakowskiej; rozpocznie tę uroczystość Installacją JW. Sebastyana Girtlera Medycyny i Filozofii Doktora na Urząd Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego.

2. JW. Sebastyan Girtler Rektor Uniwersytetu po oświadczeniu należnego hołdu Wysokiemu Senatowi, który nominacją teraz wydaną raczył Go powołać do godności dawniej pod dniem 24 Kwietnia r. b. przez wybór iednomyślnych głosów w Uniwersytecie iemu poruczoney, zda rzetelną sprawę z przeszłych działań swoich i z ogólnego w naukach postępu.

3. W. Roman Mirkiewicz Doktor Filozofii i Professor w Uniwersytecie zamknie to posiedzenie rozprawą: O użytku i postępie

Nauk fizycznych w ostatnich latach teraźniejszego wieku.

Działo się w Krakowie d. 13 Października 1826 roku.

P. Czaykowski,
Sekr: Tow: Nauk:

Z Wiednia d. 2 Października.

Najjaśniejszy Cesarz raczył do Hr. Franciszka Fer. Zichy następujące pismo wydać:

“ Kochany Hrabio Zichy! Ubolewam szczerze nad stratą, którą W Pan i rodzina Twoja ponieśliście przez śmierć Ojca Waszego. Długa jego i chwalebna służbę uznaję iako wiernego i gorliwego urzędnika stanu, i pragnąc pamięć jego w potomkach jego uczcić mianuję W Pana Obergespanem zarządzanego dotąd przez W Pana z Moim zadowolaniem Komitetu Rabskiego i udzielam W Panu razem godność tajnego Rady z uwolnieniem od opłaty tax. — W Wiedniu d. 30 Września 1826 r.

Franciszek.

Gabinetowym Listem swoim z dnia 29. Września C. K. Wielkiego Burgrabię Czeskiego, Hr. Franciszka Kolowrat, raczył J. C. K. M. mianować C. K. Ministrem stanu i konferencyynym i oraz powierzyć mu kierowanie polityczną sekcją w C. K. Radzie stanu konferencyyney.

NN. Cesarstwo z całą swoją Rodziną znaydowali się od 27 do 30 Września na obrotach tuteyszey osady.

— Dnia 6. —

Najjaśniejszy Cesarz raczył do swego Dornowego, Dworu i Stanu Kanclerza, Xcia Metternicha, wydać następujące pismo:

“ Kochany Xzę Metternichu! Gdy wola jest Moją, aby dotychczasowe z Moim ukontentowaniem odbywane pod przewodni-

ctwem Ministra Stanu i Konferencyjnego, Hr. Zichy, Ministrowskie narady w niczem nie były zmienione, przeto uznałem dla dobra Mey służby, powierzyć WPanu, jako najstarszemu Ministrowi Stanu i Konferencyjnemu, w nich przydywanie. — Wszystkie przedmioty, które bezpośrednio podam pod konferencyją lub gdy Naczelnicy Moich Władz Nadwornych dla dobra służby żądać tego będą, weźmiesz WPan pod naradę z przyzwaniem osób, które za potrzebne uznam; lub Naczelnicy Władz Nadwornych do każdego przedmiotu wskażą, i wypadek każdej konferencyi podasz pod moje zatwierdzenie. — Na Referenta i do prowadzenia protokołu obrad przeznaczam Radcę nadwornego Gerway. — O tem Moim postanowieniu uwiadomisz WPan Naczelników Władz nadwornych. — W Wiedniu d. 29 Września 1826.

F. Anczyk.

Dwór zawdziął dziś żałobę (na dni 18 po zmarłej N. Fryderyce Dorocie Wilhelminie, byłej Królowej Szwecyi).

Ze Lwowa d. 11 Października.

Przy rozdawaniu w d. 8 Sierpnia r. b. na jarmarku w Korolówce Cyrkułu Czortkowskiego, nagród za wychów bydła rogatego, następujące osoby obdarzone zostały: 1) Za najpiękniejszego byka, czynszownik Jan Kraiewski z Iwania, Państwa Uścic; czynszownik Jan Koczałkowski z Bedrykowiec, Państwa Zaleszczyckiego; włościanin Szczepan Sawczuk z Mielnicy, po 12 ZR. (M. K. 2) Za najpiękniejsze jałówki, poddani; Nikita Boyczuk z Korolówki; Iwan Tkaczuk z Wiśnatyniec; Dmitro Krupelnicki z Sinkowa; Iwan Moroz z Chudyjowiec; Wasyl Zulak z Germankówki, i Czynszownik Jan Koczałkowski z Bedrykowiec.

Z Malty d. 6 Września.

Wkrótce oczekujemy ważnych zdarzeń. Wczoraj przepłynął około wyspy naszej ie-

den z parowych do Lorda Cochrane należących okrętów. Nie może on się tu ani przyjacielskiego przyjęcia, ani wsparcia żywnością swej eskadry spodziewać. Przybyli tu Tureccy officerowie byli bardzo grzecznie przez Gubernatora Hastings przyjętemi, którzy jutro rano do Marselii odpłyną. Gubernator dał im zalecające listy do Ministrów Bathursta i Xcia Wellingtona. Okręt Gannez stoi ciągle jeszcze w porcie tutejszym i zapewne poprowadzi okręty do Alexandryi. W sobotę przybył tu po 40 dniach żeglugi okręt Regleigh z Anglii. Mówią, iż prywatny Sekretarz Gubernatora Hastings, Pułkownik Davison, popłynie na nim naprzed do Alexandryi potem do Kairu, gdzie oddać ma Baszy tamiecznemu pisma. W przeszłym tygodniu przepłynęła tędy eskadra Amerykańska z Smirny do Gibraltaru, dla naprawy i opatrzenia się w żywność, ale tu wcale nie zawinęła. Czynności handlowe wcale się nie podnoszą, chociaż z stałym lądem mamy otwarte związki. Z Smirny i Alexandryi nie przybyły tu w tych czasach żadne okręty; dowiadujemy się jednak, iż rozboje morskie ustały. Od morowego powietrza ieseśmy tu wolni i spodziewamy się bydź nadal, gdyż wszystkie zawiniące okręty podlegają ścisłej kwarantannie.

Z Stambutu d. 1 Września.

(Z Dziennika Paryzkiego Gwiazda.)

W wszystkich meczetach odczytany został Ferman, napominający wjernych, aby przepisane 5 modlitw przyzwrocie, a jeżeli niema przeszkody publicznie w meczetach odprawiali. Od kilku dni przebiegają felwoblewie ulice i publiczne place, zaciągając do służby wojskowej młodzież Turecką. Z tem wszystkiem uwolniają od tej służby tych wszystkich, którzy ważnemi przyczy-

namy swoje żądanie popieraia. Kanonierowie odbywaja czasami swoje ćwiczenia na równinie koszar. Sułtan przyjął z ukontentowaniem tłumaczenie regulaminu dla piechoty Francuskiej, z dołączonemi rycinami nowych żołnierzy w różnych pozyciach. Tłumacz tego regulaminu, syn ostatniego Tłumacza Porty Jahia Effendy, odebrał oprócz tego od Sułtana zlecenie, aby przetłumaczył wszystkie inne dzieła Francuskie, dotyczące się innych odnóg służby wojskowej. Biblioteka Sułtana posiada już większą część dzieł dotyczących się inżynierji, które za Selima III. były przełożone. Tracenia zdają się teraz tylko w noey zachodzić i zaraz wrzucone są trupy w morze. Sułtan oczekuje z Egiptu 400 wyborowych ludzi, którzy uczyć mają musztry nowych żołnierzy. Dotąd jest dopiero 13,000 ludzi urządzonych; mający nad 25 lat nie są do służby przyjmowanemi.

Majątek straconego Bankiera żydowskiego Sabathi, który na rzecz Sułtana zajęty został, składał się z 160 kosztownych szalów i 137,350 kies (przeszło 3 1/2 mill. talarów) przez połowę w gotowiźnie, złocie i diamentach, a w drugiej w rewersach. Oprócz tego posiadał ten Bankier znaczne dobra, lecz zakupione były pod imieniem żony. Seraskier miał u niego na prowizji 2000 kies, ale wyratował je szczęściem przed zajęciem przez Sułtana jego majątku. Wartość skarbów, które znalezione w koszarach Jancza-

rów podają do 20 mill. piastów, oprócz prywatnego ich majątku.

Zapewniają, iż Sułtan od zayścia rewolucji nie wydał jeszcze ani jednego piastra ze skarbu swojego, ale zastępuje wszystkie koszta konfiskatami.

Od granic Tureckich d. 22 Września.

Podług jednej z Gazet Greckich pod dniem 23 Sierpnia Kolokotroni znajduje się w Koryncie, i zamyśla połączonemi siłami uderzyć na Trypoliszę.

Działo, który drugi legion gwardji Parzyckiej Grekom w dar nienajostał, przybyło do Naupli i niezmiernie tam wszystkich ucieszyło.

Zachodzi teraz osobliwsza okoliczność, iż Lord Cochrane znajduje się w jedynym czasie razem na Archipelagu, w Napoli di Romania, Sycylii, Sardynii, Egipcie i Malcie! Z Rzymu nakoniec pod dniem 17tym Września piszą: Z Ankony dowiadujemy się, że Lord Cochrane z 23 okrętami na Archipelag przybył.

TEATR NARODOWY.

Jutro w Poniedziałek, to jest dnia 16 b. m. daną będzie Wielka Tragedya w 5ciu aktach nieśmiertelnego Schakespear'a z Angielskiego na niemiecki, a z niemieckiego przez J.P. Bogusławskiego na język Polski przełożona: *Hamlet Król Lew Daniański*.

JPan Szymanowski artysta Dramatyczny Teatru Narodowego Warszawskiego, znany już na tutejszey scenie, będzie miał zaszczyt w roli Królewica Hamleta polecić się łaskawym względem Szanowney Publiczności.

DONIESIENIA.

W dniu 17 Października r. b. o godzinie 9tej rano w Krakowie przed Sukiennicami sprzedana będzie przez publiczną licytacyją w drodze ekzekucji Karetą zielono lakierowana, Bryczka pokryta, Bióro staroświeckie i kraty żelazne do okien.

W Krakowie dnia 12 Października 1826 r.

Kwiecki, Kom: Sąd.

W Krakowie znajduje się Kamienica z stajniami sklepieniami i miejscem na powozy do sprzedania lub do wynajęcia. O sprzedającym dowiedzieć się można w Redakcyi Gazety Krakowskiej.